

DR R.H.J. PEERLINGS
ORTHODONTIST

papegaaienburg 48
4386 da vliissingen
0118 – 466599
www.orthopeerlings.nl

Vaste apparatuur

Wat is vaste apparatuur?

Behalve beugels die je zelf in en uit kunt doen, bestaan er ook beugels die vastzitten aan je tanden en kiezen. Je kunt de beugel dan dus niet zelf uit doen. Dit soort beugels heet "vaste apparatuur". Er worden dan slotjes (brackets) op je tanden en kiezen geplakt, waar een veerkrachtige boog in geplaatst wordt. Mocht een slotje losraken, bewaar het dan zorgvuldig, en maak een afspraak om het opnieuw te laten vastplakken. Dus niet weggooien, maar meenemen. Soms zit om de achterste kiezen in de bovenkaak een band met zo'n slotje erop. Vaak zul je bij de vastzittende beugel nog andere orthodontische apparatuur, zoals elastieken moeten dragen.

Hoe gaat de behandeling?

Wanneer de behandeling met vaste apparatuur begint, moeten eerst slotjes op je tanden en kiezen geplakt worden. Om de achterste kiezen worden soms banden gemaakt. Het vastplakken doet geen pijn. Vervolgens wordt in de slotjes een dunne boog geplaatst. Deze wordt bevestigd door de klepjes dicht te doen. Soms schiet een klepje open tijdens het eten, tandenpoetsen of door de spanning van de boog. Je kunt proberen het klepje zelf dicht te doen. Let daarbij op dat de boog in het slotje zit voor je het klepje dicht doet. Lukt het niet zelf maak dan een afspraak om het te laten doen. Als de boog is uitgewerkt, wordt een nieuwe, meestal dikkere boog geplaatst. Na het plaatsen of het bijstellen van de vaste apparatuur kunnen je tanden en kiezen wat gevoelig zijn. Ook kan de vaste apparatuur in het begin je wangen en tong irriteren. Deze klachten gaan vanzelf over. In de tussentijd kun je de scherpe delen van de apparatuur bedekken met witte was. Als je dit probleem hebt, laat het even weten dan verstrekken we witte was. Als er iets prikt, kan het zijn dat de boog een beetje naar links of rechts verschoven is. Je kunt proberen de boog weer terug te schuiven. Lukt dat niet en blijft het prikken, dan kun je watten, suikervrije kauwgom of witte was op het prikkende gedeelte doen, en een afspraak maken om het prikken te laten verhelpen. Als er iets kapot gaat, of als er iets los gaat zitten, kun je het beste direct bellen om een afspraak te maken, zodat het gerepareerd kan worden.

Wat moet je doen met elastieken?

Als onderdeel van de behandeling met vaste apparatuur worden vaak elastieken gebruikt. Je moet deze zelf aan de beugel vastmaken. Elastieken moeten dag en nacht gedragen worden, tenzij iets anders wordt voorgeschreven. Omdat de rek er na een tijdje uitgaat, moet je iedere dag 's avonds na het tandenpoetsen nieuwe elastieken in doen. Je krijgt dus een zakje met elastieken mee naar huis. Zorg dat je altijd wat elastieken bij je hebt, zodat je meteen een nieuwe in kunt doen, als er een breekt. Elastieken zijn er in verschillende soorten. Onthoud daarom welke soort je hebt, zodat je steeds dezelfde krijgt als ze op zijn.

Hoe gaat het met eten?

De dunne bogen kunnen makkelijk breken of verbuigen. Daarom mag je geen harde en taai dingen eten, zoals noten, pinda's, kauwgom, etc. Harde vruchten zoals appels moeten eerst in stukjes gesneden worden. Gebruik geen suiker of snoep en zoetigheid, omdat die dingen gaatjes kunnen veroorzaken in je tanden. Kleverig snoep, zoals kauwgom of een toffee, blijft bovendien aan je beugel plakken. Drink liever geen koolzuurhoudende dranken (met "prik"), omdat daardoor

het cement waarmee de banden om je kiezen zijn vastgezet, kan oplossen. Een andere reden is dat deze dranken veel suikers en zuren bevatten die je tanden en kiezen kunnen aantasten.

Hoe moet je tandenpoetsen?

De vastzittende beugel beschadigt je gebit niet, zolang tanden, tandvlees en beugel maar goed schoongehouden worden. Vaste apparatuur maakt het wel moeilijker om alles goed schoon te houden. Om ervoor te zorgen dat je tijdens de orthodontische behandeling geen gaatjes krijgt, moet je je tanden extra goed poetsen. Iedere keer als je iets gegeten hebt, en 's avonds voor het naar bed gaan, moet je dit doen. Neem dus ook een tandenborstel mee naar school als je moet overblijven. Het tandenpoetsen gaat wat anders dan je gewend bent. Je hebt een kleine borstel nodig. Als je elastieken hebt, moet je die eerst uit doen. Begin aan de buitenkant van je tanden met het stuk tussen het tandvlees en het slotje. Hier blijven de meeste voedselresten en aanslag zitten. Maak dit schoon door de borstel van het tandvlees naar het slotje toe te bewegen. Let op dat er geen voedselresten blijven zitten tussen twee tanden in. Daarna poets je de rest van je tanden aan de buitenkant en ook de slotjes schoon tot deze weer glimmend zijn, door stevig te schrobben. Dit doe je ook met de kauwvlakken van je kiezen, en de binnenkant van je tanden en kiezen. Je moet goed opletten dat de kiezen achter de kiezen waar bandjes om heen zitten ook goed gepoetst worden. Doordat de buisjes uitsteken, kun je er soms moeilijk bij. Je moet dan met de tandenborstel om het buisje heengaan. Ten slotte maak je met de voorste haartjes van de tandenborstel alle moeilijk bereikbare plekje, zoals tussen je tanden, schoon. Controleer in de spiegel of alles goed schoon is. Vergeet niet je elastieken weer in te doen als je klaar bent. Elke keer als je voor behandeling komt, wordt gekeken of tanden, tandvlees en bandjes goed schoon zijn. Als drie keer opgemerkt wordt dat je toch niet goed gepoetst hebt, word je doorverwezen naar de mondhygiëniste.

Wat moet je 's avonds doen?

's Avonds voor je naar bed gaat, heb je een hoop werk aan je beugel. We zetten het nog een keer op een rijtje:

- elastieken uit doen (als je ze hebt)
- poetsen met een gewone tandenborstel
- poetsen met voorste haartjes van de borstel op de moeilijke plaatsen
- controleer of alles nog vast zit
- controleer of alle klepjes nog dicht zitten
- nieuwe elastieken in doen

Het poetsen moet natuurlijk ook overdag gedaan worden, iedere keer als je iets gegeten hebt.